

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 08.12.2009, sp. zn. 21 Cdo 3841/2008, ECLI:CZ:NS:2009:21.CDO.3841.2008.1

Číslo: 90/2010

Právní věta: V řízení, jehož předmětem je odpovědnost soudního exekutora za škodu podle ustanovení § 32 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), se písemnosti soudnímu exekutorovi jako účastníkovi řízení doručovaly v době od 1. 1. 2005 do 30. 6. 2009 způsobem předepsaným v ustanovení § 48b občanského soudního řádu v tehdejší znění.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 08.12.2009

Spisová značka: 21 Cdo 3841/2008

Číslo rozhodnutí: 90

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Doručování

Předpisy: § 229 odst. 4 o. s. ř. ve znění do 30.06.2009

§ 232 odst. 2 o. s. ř. ve znění do 30.06.2009

§ 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. ve znění do 30.06.2009

§ 238a odst. 1 písm. b) o. s. ř. ve znění do 30.06.2009

§ 238a odst. 2 o. s. ř. ve znění do 30.06.2009

§ 243b odst. 2 o. s. ř. ve znění do 30.06.2009

§ 32 předpisu č. 120/2001Sb.

§ 46 o. s. ř. ve znění od 01.01.2005 do 30.06.2009

§ 46a o. s. ř. ve znění od 01.01.2005 do 30.06.2009

§ 48 o. s. ř. ve znění od 01.01.2005 do 30.06.2009

§ 48a o. s. ř. ve znění od 01.01.2005 do 30.06.2009

§ 48b o. s. ř. ve znění od 01.01.2005 do 30.06.2009

§ 48c o. s. ř. ve znění od 01.01.2005 do 30.06.2009

§ 48d o. s. ř. ve znění od 01.01.2005 do 30.06.2009

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Městský soud v Praze usnesením ze dne 27. 4. 2007 odmítl jako opožděné odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. 10. 2006, kterým bylo rozhodnuto, že „usnesení zdejšího soudu ze dne 9. 8. 2006 se zrušuje v části, ve které byla žalobci uložena povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 2 x 1000 Kč“, že „po právní moci výroku I. tohoto rozsudku bude žalobci vrácen soudní poplatek zaplacený ve výši 2000 Kč“, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci 2 421 263 Kč a že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 96 570 Kč. Poté, co zjistil, že

rozsudek obvodního soudu byl žalovanému doručován na adresu kanceláře, v níž vykonává exekutorský úřad, kde zásilku dne 27. 10. 2006 převzala jeho zaměstnankyně E. S., že rozhodnutím Exekutorské komory ČR ze dne 4. 11. 2005 byl ustanoven zástupcem žalovaného podle ustanovení § 16 odst.1 a 2 zákona č. 20/2001 Sb. exekutorský kandidát JUDr. R. K. a že žalovaný sdělil Exekutorské komoře ČR, že ho bude při jeho služební cestě ve dnech 25. 10. až 30. 10. 2006 zastupovat JUDr. R. K., městský soud dovodil, že písemnost byla žalovanému doručována na adresu jeho kanceláře, v níž vykonává exekutorský úřad, v souladu s ustanovením § 48b občanského soudního řádu, a že doručení je řádně vykázáno. Námitku žalovaného o tom, že v době doručování byl zastoupen exekutorským kandidátem JUDr. R. K., městský soud odmítl s odůvodněním, že o tom soudu „nebylo nic známo“ a že to „nic nemění na hodnocení otázky řádného doručení“; zdůraznil, že soudnímu exekutorovi „je možné doručovat prostřednictvím jiných osob právě proto, aby nebyl zmařen účel exekučního řízení, kde exekutor vystupuje v určitých fázích jako státní orgán, a je proto podstatné, aby se zásilka dostala do jeho možné dispozice v sídle úřadu a není podstatné, zda ji sám přebere“, a uzavřel, že, „pokud písemnost určenou soudnímu exekutorovi převezme jeho zaměstnanec, je takové doručení řádné i tehdy, je-li soudní exekutor v době své nepřítomnosti zastupován pověřeným kandidátem“. Protože žalovaný podal odvolání proti rozsudku obvodního soudu až dne 10. 1. 2007, muselo být podle ustanovení § 218a o. s. ř. jako opožděné odmítnuto.

Proti tomuto usnesení městského soudu podal žalovaný žalobu pro zmatečnost. Namítá, že jeho odvolání proti rozsudku obvodního soudu nemělo být správně odmítnuto, neboť mu rozsudek nebyl dne 27. 10. 2006 doručen řádně. Rozsudek obvodního soudu totiž měl být žalovanému doručován postupem uvedeným v ustanovení § 46 o. s. ř. a nikoliv způsobem předepsaným v ustanovení § 48b o. s. ř. Projednávaná věc se týká náhrady škody, která měla žalobci „údajně vzniknout“ v rámci exekuční činnosti žalovaného; jde tedy o soukromoprávní spor, v němž se písemnosti nemohly doručovat žalovanému podle ustanovení § 48b o. s. ř., jehož „zřetelným účelem je regulovat doručování v případech, kdy se písemnost doručuje v rámci věci týkající se ryze formálně výkonu exekuční činnosti“. Žalovaný dále poukazuje na stejné pochybení při doručování usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 28. 8. 2006, vyzývajícího žalovaného ve smyslu ustanovení § 114b o. s. ř. k vyjádření ve věci a zdůrazňuje, že doručenka o tomto doručení nemá vyplněnou rubriku „vztah osoby, která zásilku převzala, k adresátovi“. Žalovaný současně dovozuje, že „důvody, pro které napadá“ usnesení odvolacího soudu, platí i pro rozsudek obvodního soudu, a navrhuje, aby byla zrušena obě rozhodnutí.

M ě s t s k ý s o u d v Praze usnesením ze dne 29. 6. 2007 žalobu pro zmatečnost zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Dovodil, že pro závěr, zda má být soudnímu exekutorovi doručováno v občanském soudním řízení podle ustanovení § 46 o. s. ř. nebo podle ustanovení § 48b o. s. ř., je rozhodující „předmět řízení daný postavením této osoby jako soudního exekutora“. Zatímco ve věcech „nijak nesouvisejících s výkonem exekuční činnosti (např. věci rodinné, bytové apod.)“ se písemnosti doručují fyzickým osobám (včetně soudních exekutorů) podle ustanovení § 46 o. s. ř., postup při doručování písemností podle ustanovení § 48b o. s. ř. platí „nejen v řízení exekučním, ale i v řízení nalézacím, kdy je proti němu uplatňován podle ustanovení § 32 odst. 1 ex. řádu nárok na náhradu škody vzniklé v souvislosti s jeho činností podle exekučního řádu“. Soud prvního stupně současně odmítl názor žalovaného, že by ho „aplikace ustanovení § 48b o. s. ř. na spory o náhradu škody proti exekutoru související s exekuční činností exekutora“ výrazně poškozovala oproti jiným účastníkům a porušila tak jeho právo na spravedlivý proces; soudní exekutor je „podnikatelem, který má navíc v oblasti své činnosti výlučné postavení a je u něj pro podnikání i požadováno ukončené vysokoškolské vzdělání“, spíše než s fyzickými osobami je třeba úpravu doručování porovnávat s doručováním právníckým osobám a zejména „specializovaným právníckým profesím (advokátům, notářům)“, u nichž je úprava doručování obdobná, a požadavek zákona, aby „tyto osoby s právním vzděláním zajistili činnost svých kanceláří včetně přijímání písemností souvisejících s jejich činností, i když nejsou osobně přítomni“, je „zcela pochopitelný“.

Protože byly splněny další předpoklady pro řádné doručení písemnosti (rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. 10. 2006), není žaloba pro zmatečnost opodstatněná.

K odvolání žalovaného V r c h n í s o u d v Praze usnesením ze dne 19. 3. 2008 usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 11 544,50 Kč k rukám advokáta JUDr. M. V. Poté, co dovedl, že žaloba pro zmatečnost byla podána z důvodu uvedeného v ustanovení § 229 odst. 4 o. s. ř. a že jejím prostřednictvím nemůže být zrušeno rozhodnutí obvodního soudu, jestliže bylo napadeným usnesením městského soudu odmítnuto pro opožděnost proti němu podané odvolání, se odvolací soud ztotožnil se soudem prvního stupně v tom, že písemnosti byly žalovanému v původním řízení doručovány způsobem uvedeným v ustanovení § 48b o. s. ř. v souladu se zákonem. Odvolací soud zdůraznil, že žalobce požadoval po žalovaném náhradu škody jako po soudním exekutorovi, když „byla odůvodněna nesprávným výkonem činnosti žalovaného jako soudního exekutora“, že odpovědnost soudních exekutorů za takovou škodu má podklad v ustanovení § 32 zákona č. 120/2001 Sb. a že jsou správné závěry, k nimž dospěl městský soud v usnesení napadeném žalobou pro zmatečnost.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal žalovaný dovolání. Namítá, že právní úprava doručování obsažená v občanském soudním řádu rozlišuje mezi doručováním „běžným fyzickým osobám“ a „fyzickým osobám, které v rámci soudního sporu plní určité funkce, či lépe řečeno poslání“ (advokáty, notáře, patentové zástupce, exekutory), a že „doručování pro výkon tohoto jejich poslání (činnosti) je svázáno určitými specifickými pravidly, jejichž dodržováním by měl být zaručen jejich bezproblémový, efektivní a řádný průběh“; uvedené požadavky není třeba sledovat v řízení, v němž proti sobě vystupují dva soukromoprávní subjekty a jehož předmětem je nárok na náhradu škody. Podle žalovaného je „zřetelným smyslem ustanovení § 48b o. s. ř. regulovat doručování v případech, kdy se písemnost doručuje v rámci věci týkající se ryze formálně výkonu exekuční činnosti“ a kdy je proto „nutné zajistit, aby exekuce proběhla rychle a efektivně a aby nebyl mařen průběh exekuční činnosti“. Nic takového není třeba sledovat při doručování ve sporu o náhradu škody, i kdyby šlo o případ uvedený v ustanovení § 32 zákona č. 120/2001 Sb. Žalovaný soudům vytýká, že použily jazykový výklad právní normy, přičemž pominuly smysl a účel úpravy doručování obsažené v ustanovení § 48b o. s. ř., a dovozuje, že případné doručování ve věcech netýkajících se exekuční činnosti na „adresu exekutorského úřadu“ by mělo být prováděno pouze „do rukou samotného soudního exekutora“ a nikoliv dalších osob vyjmenovaných v ustanovení § 48b o. s. ř., že byl právním názorem znevýhodněn oproti jiným fyzickým osobám, kterým se doručuje podle ustanovení § 46 o. s. ř., že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces a že soudy měly správně zrušit jak napadené usnesení městského soudu, tak i rozsudek obvodního soudu, pro něž platí stejné důvody, pro něž je třeba zrušit usnesení městského soudu. Přípustnost dovolání žalovaný dovozuje z ustanovení § 238a odst. 1 písm. b) a § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a navrhuje, aby dovolací soud zrušil usnesení soudů obou stupňů a aby věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Podáním ze dne 14. 4. 2009, učiněným po uplynutí dovolací lhůty, žalovaný doplnil své dovolání tak, že je třeba - kdyby měl být názor soudů o doručování písemností podle ustanovení § 48b o. s. ř. shledán v projednávané věci správný - přihlédnout též k tomu, že v původním řízení rozhodoval ve věci místně nepřislušný soud, neboť v době zahájení původního řízení měl žalovaný „sídlo exekučního úřadu“ v Praze 6, Evropská č. 663 a Obvodní soud pro Prahu 5 nebyl místně příslušný ani jako soud na výběr daný podle ustanovení § 87 o. s. ř., ani jako soud výlučný podle ustanovení § 88 o. s. ř. Uvedená vada by měla být podle názoru žalovaného dovolacím soudem zohledněna.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) věc projednal podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 30. 6. 2009, neboť dovoláním je napadeno usnesení odvolacího soudu, které bylo vydáno před 1. 7. 2009 (srov. Čl. II bod 12 zákona č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů a další související zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo k němu legitimovaným účastníkem řízení podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.)

Podmínky přípustnosti dovolání proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost, jsou obsaženy v ustanovení § 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a v § 237 odst. 1 a 3 o. s. ř.

Dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost [§ 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.], nebo jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl o žalobě pro zmatečnost jinak než v dřívějším usnesení proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [§ 238a odst. 1 písm. b/, § 238a odst. 2 a § 237 odst.1 písm. b/ o. s. ř.], anebo jímž bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 238a odst. 1 písm.b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má v rozhodnutí o žalobě pro zmatečnost po právní stránce zásadní význam [§ 238a odst. 1 písm. b/, § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.].

Žalovaný dovoláním napadá usnesení odvolacího soudu ve výroku, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost. Podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. b) dovolání není přípustné, a to již proto, že ve věci nebylo soudem prvního stupně vydáno usnesení o žalobě pro zmatečnost, které by bylo odvolacím soudem zrušeno. Dovolání žalovaného proti usnesení odvolacího soudu tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem řešena rozdílně nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (§ 238a odst. 1 písm. b/, § 238a odst. 2 a § 237 odst. 3 o. s. ř.).

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 3 o. s. ř. dospěje k závěru, že napadené usnesení odvolacího soudu v rozhodnutí o žalobě pro zmatečnost po právní stránce zásadní význam skutečně má.

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst. 3 o. s. ř.). Vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 3 o. s. ř. ve věci samé po právní stránce zásadní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

V projednávané věci bylo pro rozhodnutí o žalobě pro zmatečnost významné vyřešení právní otázky, jak soud postupuje (podle právní úpravy doručování účinné od 1. 1. 2005 do 30. 6. 2009) při doručování písemností u účastníka občanského soudního řízení, po němž je požadována jako po soudním exekutorovi náhrada škody ve smyslu ustanovení § 32 zákona č. 120/2001 Sb. (ve znění pozdějších předpisů). Protože uvedená právní otázka dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena a protože její posouzení bylo pro rozhodnutí projednávané věci významné (určující), představuje napadené usnesení odvolacího soudu rozhodnutí, které má po právní stránce zásadní význam. Dovolací soud proto dospěl k závěru, že dovolání žalovaného proti usnesení odvolacího soudu je podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. b), § 238a odst. 2 a § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání usnesení odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), a po zjištění, že nelze přihlížet k podání žalovaného ze dne 14. 4. 2009, jestliže jím byly v rozporu s ustanovením § 242 odst. 4 o. s. ř. změněny (uplatněny další) dovolací důvody po uplynutí lhůty k dovolání, Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání žalovaného není opodstatněné.

Podle ustanovení § 229 odst. 4 o. s. ř. žalobou pro zmatečnost může účastník napadnout pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání nebo kterým bylo zastaveno odvolací řízení.

Důvodem žaloby pro zmatečnost podané podle ustanovení § 229 odst. 4 o. s. ř. je skutkově nebo právně chybný (v rozporu se zákonem učiněný) závěr o tom, že odvolání muselo být odmítnuto nebo že odvolací řízení muselo být zastaveno. Žaloba pro zmatečnost podaná proti usnesení odvolacího soudu, jímž odvolací soud odmítl odvolání pro opožděnost, je tedy opodstatněná vždy, není-li usnesení odvolacího soudu věcně správné, tedy bylo-li odvolání odmítnuto pro opožděnost v rozporu se zákonem (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2006 sp. zn. [29 Odo 783/2005](#), které bylo uveřejněno pod č. 147 v časopise Soudní judikatura, ročník 2006).

Důvody žaloby pro zmatečnost mohou být měněny jen po dobu trvání lhůt k žalobě (srov. § 232 odst. 2 o. s. ř.). Vyplývá z toho mimo jiné, že soud při posuzování opodstatněnosti žaloby pro zmatečnost smí vzít v úvahu jen takové skutečnosti (zakládající některou ze zmatečností), které byly uplatněny ve včasné žalobě pro zmatečnost, popřípadě též v dodatečném podání, učiněném ještě dříve, než uplynuly lhůty k žalobě pro zmatečnost; k opožděně (v rozporu s ustanovením § 232 odst. 2 o. s. ř.) uplatněným důvodům zmatečnosti se nepřihlíží.

Žalovaný v projednávané věci spatřuje věcnou nesprávnost usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2007, kterým bylo odmítnuto jako opožděné jeho odvolání proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. 10. 2006 v tom, že bylo považováno za odpovídající zákonu doručení tohoto rozsudku, které bylo žalovanému provedeno ve smyslu ustanovení § 48b odst. 1 o. s. ř. na adresu kanceláře, v níž vykonává exekutorský úřad, kde ji převzala jako zaměstnankyně E. S., ačkoliv k doručení mělo být přistoupeno způsobem uvedeným v ustanovení § 46 o. s. ř., při němž je vyloučeno, aby zásilku určenou do vlastních rukou převzal za adresáta někdo jiný. S tímto názorem dovolací soud – shodně se soudy obou stupňů – nesouhlasí.

Právní úprava (účinná od 1. 1. 2005 do 30. 6. 2009) při doručování písemností fyzickým osobám rozlišuje „v závislosti na osobách adresátů“ mezi doručováním advokátům, notářům, soudním exekutorům a patentovým zástupcům na straně jedné (§ 48 až § 48c o. s. ř.) a jiným (ostatním) fyzickým osobám na straně druhé. Vychází především z premisy, že první z uvedených skupin vykonává – jak se uvádí v důvodové zprávě k zákonu č. 555/2004 Sb. – „svou činnost v občanském soudním řízení jako svou profesi“; po advokátech, notářích, soudních exekutorech a patentových zástupcích proto lze oprávněně požadovat, aby se na stanovené adrese pro doručování zdržovali

nebo aby jinak zajistili „bezproblémové“ přebírání soudních písemností s tím, že jinak jim písemnosti budou doručovány uložením, aniž by řádně provedené uložení mohlo být v budoucnu jakkoliv zpochybněno (prohlášeno za neúčinné). U jiných (ostatních) fyzických osob je předpokladem pro řádné doručování, aby se na doručovací adrese zdržovali (srov. § 46 o. s. ř.), ledaže je předepsán zvláštní postup podle ustanovení § 46a o. s. ř.; bylo-li jim doručováno na adrese, která je vedena podle zvláštního právního předpisu jako místo pobytu fyzické osoby, nebo na adrese, kterou fyzická osoba sdělila soudu a požádala o doručování na ni anebo na adrese, kterou fyzická osoba jinak označila soudu jako místo, kde bydlí nebo se zdržuje, podniká nebo pracuje, popřípadě jako místo, kam jí mají nebo mohou být doručovány písemnosti, zdržování se adresáta v místě doručování se presumuje (platí, dokud nebyl prokázán opak); stejně se postupuje při doručování zástupcům účastníků, kteří jsou oprávněni vykonávat specializované právní poradenství podle zvláštních právních předpisů, neboť se občanského soudního řízení zúčastňují jen ojedinele a nelze po nich dobře požadovat, aby měli za všech okolností zajištěno „bezproblémové“ přijímání soudních písemností (§ 48d o. s. ř.)

Postup při doručování předepsaný v ustanoveních v § 48 až 48c o. s. ř. lze uplatňovat jen tehdy, vystupuje-li advokát, notář, soudní exekutor nebo patentový zástupce v občanském soudním řízení z důvodu své profese; nemá-li předmět řízení souvislost s výkonem profese, soud doručuje písemnosti způsobem uvedeným v ustanovení § 46 o. s. ř., popřípadě v § 46a o. s. ř. i tomu, kde je advokátem, notářem, soudním exekutorem nebo patentovým zástupcem, jako je tomu tedy, je-li účastníkem řízení např. ve věcech rodinných, bytových, vypořádání společného jmění manželů apod.

Je nepochybné, že z důvodu své profese vystupuje advokát v řízení, v němž zastupuje účastníka (vedlejšího účastníka), nebo při jiném výkonu advokacie (§ 1 zákona č. 85/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů), notář při výkonu notářské činnosti a jiné činnosti notáře (§ 2 až § 4 zákona č. 358/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů), soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti nebo jiné činnosti podle zákona č. 120/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů a patentový zástupce při poskytování služeb patentových zástupců (§ 1 odst. 2 zákona č. 417/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Užití ustanovení § 48 až 48c o. s. ř. však podle názoru dovolacího soudu nelze omezovat jen na výkon těchto činností. Advokát, notář, soudní exekutor a patentový zástupce nepochybně vystupují z důvodů své profese také v případech, které s uvedenými činnostmi bezprostředně souvisí nebo jsou jimi přímo vyvolány; z důvodu své profese advokát, notář, soudní exekutor a patentový zástupce zcela jistě požadují úplatu za činnost, jakož i odpovídají za škodu nebo jinou újmu, kterou při výkonu své činnosti způsobili.

Ve vztahu k soudním exekutorům z uvedeného vyplývá, že za výkon jejich profese je třeba považovat nejen jimi prováděnou exekuční činnost nebo jinou činnost uvedenou v exekučním řádu (§ 1 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů), ale také všechny další činnosti, které s exekuční činností nebo jinou činností uvedenou v exekučním řádu bezprostředně souvisejí nebo jsou jimi přímo vyvolány; vystupuje-li soudní exekutor z důvodu takových činností před soudem, doručují se mu písemnosti způsobem předepsaným v ustanovení § 48b o. s. ř.

Podle ustanovení § 32 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů „exekutor odpovídá za škodu tomu, komu ji způsobil v souvislosti s činností podle tohoto zákona“, přičemž „exekutor odpovídá za škodu i tehdy, byla-li škoda způsobena při výkonu exekuční nebo další činnosti jeho zaměstnancem; případná odpovědnost této osoby podle zvláštních předpisů tím není dotčena“.

Odpovědnost za škodu podle ustanovení § 32 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů nepochybně představuje stav, který bezprostředně souvisí s exekuční nebo jinou činností uvedenou v exekutorském řádu. Nejvyšší soud proto dospěl k závěru, že v řízení o náhradu této škody se písemnosti soudnímu exekutorovi jako účastníkovi řízení doručují způsobem předepsaným v

ustanovení § 48b o. s. ř.

Ve prospěch opačného názoru nelze úspěšně argumentovat tím, že by „znevýhodňoval“ soudního exekutora oproti jiným fyzickým osobám, kterým se doručuje podle ustanovení § 46 o. s. ř., popř. podle ustanovení § 46a o. s. ř. Rovnost je v právu kategorie nikoliv abstraktní (absolutní), ale pouze relativní, a nelze ji chápat mechanicky a egalitářsky; je proto věcí státu, aby v zájmu zajištění svých funkcí rozhodl, že určité skupině poskytne méně výhod nežli jiné, nepostupuje-li při tom libovolně. Odlišné postavení advokátů, notářů, soudních exekutorů a patentových zástupců při doručování soudních písemností oproti jiným (ostatním) fyzickým osobám nebylo stanoveno libovolně, neboť vůči těmto osobám, které jsou „profesionály v oblasti práva“, lze - v zájmu řádného výkonu soudnictví - uplatňovat přísnější požadavky na doručování písemností, než jaké jsou vyžadovány od „laiků“.

Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu je z hlediska přípustně uplatněných dovolacích důvodů správné. Dalšími námitkami žalovaného nebylo možné se zabývat, a to jednak proto, že nebyly včas uplatněny jako důvod žaloby pro zmatečnost, a jednak z důvodu, že v původním řízení by mohly být zohledněny, jen kdyby žalovaný podal své odvolání proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. 10. 2006 včas, což se nestalo. Protože nebylo zjištěno, že by bylo postiženo některou z vad, uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o. s. ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. nebo v § 229 odst. 3 o. s. ř. anebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalovaného podle ustanovení § 243b odst. 2, části věty před středníkem, o. s. ř. zamítl.